

Abstrakt

Vojtěch Bažant, *Představy o počátcích národů v historické kultuře 14. a 15. století*, dizertační práce, Ústav českých dějin FF UK, Praha 2020

V této dizertační práci je provedena analýza vyprávěcích struktur v historiografických textech o českých a o uherských dějinách, které byly vytvořeny nebo čteny a adaptovány ve 14. a 15. století. Zkoumána jsou vyprávění o počátcích národů, tedy příběhy o babylonském zmatení řeči, o hledání země a jejím přebudování na vlast, o ustavování nové společnosti a o christianizaci daného kmene či národa. Jednotlivá středověká historiografická díla jsou pojímána jako literární díla, nikoliv jako prameny rekonstrukcí historických událostí či kontextů vzniku jednotlivých kronik. V tomto smyslu práce zkoumá jednotlivé narativní motivy a především celky; dílčí prvky jsou interpretovány ve vztahu k celkové struktuře vyprávění a ke kronikám a historiím se přistupuje jako ke smysluplným příběhům a stylizovaným vyprávěním těchto příběhů. Diskurzy o českých a o uherských dějinách nejsou interpretovány vývojově; jednotlivé texty jsou vykládány jako autorské produkty založené na narativních motivacích, žánrových vlivech a literárních kontextech.

Klíčová slova

Středověká historiografie; 14. století; 15. století; diachronní naratologie; české dějiny; uherské dějiny; narativy o počátcích národa